

Vergaderjaar 2009–2010

32 360 XII

Jaarverslag en slotwet Ministerie van Verkeer en Waterstaat 2009

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2009 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII);
- b. de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van dit ministerie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings

B. BEGROTINGSTOELICHTING

In dit wetsvoorstel zijn alleen technische uitvoeringsmutaties, mutaties van boekhoudkundige aard of mutaties voortvloeiend uit controlebevingen opgenomen.

De absoluut of relatief kwantitatief omvangrijke mutaties zijn hieronder in tabelvorm opgenomen en van een toelichting voorzien. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in uitgaven en ontvangsten.

Daarna zijn tabellen met de budgettaire gevolgen van beleid opgenomen, waardoor inzicht wordt gegeven in de (slotwet)mutaties op financieel instrumentniveau.

Overzicht belangrijkste uitgaven-, ontvangsten- en verplichtingen mutaties

Belangrijkste suppletore mutaties 2009 (slotwet) (in € mln.)

	Art.nr.	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen
Stand ontwerpbegroting 2009		8 790,8	90,4	9 133,5
Stand 1e suppletore begroting 2009		9 126,8	117,4	9 413,6
Stand 2e suppletore begroting 2009		9 083,9	115,7	9 497,6
– belangrijkste mutaties Slotwet:				
1. Integraal waterbeleid	31	– 4,1		– 13,5
2. Betrouwbare netwerken, voorspelbare reistijden en een goede bereikbaarheid	34	– 2,1		97,1
3. Bewaken, waarborgen en verbeteren van kwaliteit leefomgeving, gegeven de toename van mobiliteit	36	– 9,7	– 10,6	– 36,1
4. Weer, klimaat, seismologie en ruimtevaart	37			– 45,3
5. Bijdragen Infrastructuurfonds en BDU	39	14,2		– 138,9
6. Ondersteunen functioneren VenW	41	– 7,2	– 4,2	– 15,7
Diversen		– 0,4	– 2,8	– 0,8
Realisatie 2009		9 074,6	98,1	9 344,4

Toelichting

1. Enkele projecten van het interdepartementale programma Partners voor Water, dat wordt uitgevoerd door het Agentschap NL van het Ministerie van Economische Zaken, zijn vertraagd. Hierdoor is niet het gehele budget, afkomstig uit de HGIS gelden, gerealiseerd.

Formeel liep het kennisprogramma Leven met Water tot 31 december 2009, waarna vervolgens de subsidie in 2010 vastgesteld zou worden. Dit programma is echter verlengd tot 1 april 2010, voornamelijk omdat een aantal activiteiten/projecten van dit programma iets langer doorlopen. Het gaat bijvoorbeeld om de slotconferentie die op 14 januari is gehouden en projecten in het kader van Haaglanden. De beschikbare subsidie is daardoor niet volledig in 2009 uitgegeven.

Verder zijn als gevolg van het opstellen van het Deltaprogramma onderzoeken op het terrein van ruimtelijke inrichting van de kust doorgeschoven naar het Deltaprogramma, omdat daar de nadruk ligt op integraal gebiedsgericht.

De bovengenoemde oorzaken leiden ertoe dat de kasraming met ca. € 4,1 mln. neerwaarts kan worden bijgesteld.

De lagere realisatie op het verplichtingenbudget is het gevolg van vertraging in het aanbestedingsproces voor Partners voor Water deel 3. De betalingsverplichtingen hiervoor zullen nu begin 2010 worden aangegaan. Verder zijn enkele projecten, die in het kader van de Europese kaderrichtlijn water worden uitgevoerd, gefaseerd (watereducatie). Daarnaast zijn door herprioritering, onderdelen, die betrekking hebben op publieke participatie geschrapt, omdat die taken elders (bijvoorbeeld Deltaprogramma)

worden opgepakt. Ook is de evaluatie van de inspraak (Nationaal Waterplan en de Stroomgebiedbeheerplannen) ondergebracht onder de algemene evaluatie van die plannen. Voorts zijn door het opstarten van het Deltaprogramma in 2009 minder verplichtingen aangegaan dan oorspronkelijk geraamd.

2. Het kasoverschot van per saldo ruim € 2 mln. wordt gevormd door mutaties op alle bij artikel 34 behorende hoofdproducten. De belangrijkste daarvan zijn enerzijds hogere uitgaven en (meerjarige) betalingsverplichtingen voor inhuur van deskundigheid, inhuur projectmanagement Beter benutten, uitgaven voor de Commissie Tunnelveiligheid en een subsidie voor de Superbus. Daarnaast blijkt de toerekening van personeelskosten op Algemene strategie- en beleidsontwikkeling niet in evenwicht te zijn met de omvang van het budget. Anderzijds zijn minder uitgaven gerealiseerd ten laste van het budget op Vervoer conform Concessiewet, waarop de MoA-afpraak met de NS wordt verantwoord. Dit budget is nog niet in overeenstemming gebracht met de subsidieafpraak met de NS over de jaren 2009 tot en met 2014.

Door negatieve bijstellingen van in voorgaande jaren vastgelegde betalingsverplichtingen en doordat een aantal contracten in het kader van Task Force Mobiliteits Management eerst in 2010 worden aangegaan, zijn minder verplichtingen vastgelegd. Daartegenover staan meer betalingsverplichtingen door de meerjarige vastlegging van de MoA afspraken en extra treinaanbod Lelystad-Schiphol in het kader van het Actieplan Spoor alsmede door de overboeking van de verplichting voor het G4 taxiconvenant naar de IVW. Het verplichtingenbudget op dit begrotingsartikel moet hierdoor per saldo met ca. € 97 mln. worden bijgesteld.

3. Het kasoverschot op dit artikel is voor een deel het gevolg van minder vliegbewegingen, hetgeen veroorzaakt wordt door de economische crisis. Analoog daaraan zijn de doorstortingen uit de geluidsheffingen in het kader van GIS-1 aan de Stichting Geluidsisolatie Schiphol afgenomen. Voor een ander deel worden de lagere uitgaven veroorzaakt door naar 2010 overlopende betalingen op GIS 2 ten behoeve van een bodemprocedure met een aannemerscombinatie (de reguliere werkzaamheden in het kader van GIS 2 zijn in 2008 afgerond) en een vertraging in het onderzoeks-traject bij GIS 3. Deze vertraging is ontstaan bij ingenieursbureaus bij het maken van de ontwerpen voor geluidwerende voorzieningen waardoor ook het daadwerkelijk aanbrengen van de voorzieningen is vertraagd. Dit heeft ook geleid tot aanpassing van de planning voor het project. Afronding hiervan is nu voorzien medio 2011. Het betreft overigens een verschuiving van het kas- en verplichtingenbudget over de jaren, het totale budget wordt niet overschreden.

Verder zijn de uitgaven voor de klachtenafhandeling vooraf moeilijk te ramen omdat van tevoren niet duidelijk is hoeveel klachten er zullen worden ontvangen. Voorts zijn de uitgaven voor de uitbetaling van schadeclaims afhankelijk van de hoeveelheid aanvragen en de toekenning daarvan. Door een uitspraak van de Raad van State in april 2008 zijn beslissingen omtrent schadeclaims opgeschort totdat een speciaal daarvoor ingestelde adviescommissie haar advies heeft afgerond over de gevolgen van de uitspraak voor de beoordeling van toekomstige schadeclaims. De voorbereidende werkzaamheden inzake de behandeling van schadeclaims zijn wel voortgezet. Hierdoor zijn de uitgaven en de betalingsverplichtingen fors lager dan begroot.

De lagere ontvangstenrealisatie is voornamelijk veroorzaakt door het aantal verminderde vliegbewegingen als gevolg van de economische crisis. Hierdoor zijn de heffingen eveneens afgenomen.

De aanpassing van de raming voor de vastlegging van betalingsverplichtingen hangt samen met de lagere realisatie van de uitgaven op met name GIS 3 en de behandeling en uitbetaling van schadeclaims (zie ook hierboven).

Verder is er in de begroting, met betrekking tot de subsidie bodemsanering NS-percelen, ten onrechte van uitgegaan dat het contract in 2009 zou worden verlengd. De huidige periode loopt echter tot en met 2010. In dat laatst genoemde jaar wordt de periode weer voor 5 jaar verlengd. Het voor dit doel bestemde verplichtingenbudget moet dan ook worden doorgeboekt naar 2010.

4. De betalingsverplichtingen met betrekking tot satellietwaarnemingen zijn met ingang van 1 januari 2009 ondergebracht in het agentschap KNMI. Dit heeft tot gevolg gehad dat de in voorgaande jaren aangegane en nog lopende betalingsverplichtingen van in totaal ca. € 95 mln. in het verslagjaar zijn afgeboekt. Doordat voor deze negatieve bijstellingen binnen het begrotingsartikel geen compensatie beschikbaar was, is de realisatie op nihil gesteld.

5. De hogere bijdrage ten laste van de begroting van VenW aan het Infrastructuurfonds is het gevolg van

- bijdragen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ten behoeve van ICES natte infrastructuur, verkenning Zuidwestelijk Deltaprogramma, eindafrekening Proses en onderzoeksrapport ecologische monitoring Wind op Zee) en
- een overboeking in verband met de inzet van subsidie ten behoeve van concessiefte NS (afsprake in het kader van Mandje Spoor).

In 2009 zijn de verplichtingen vastgelegd voor de betalingen in het kader van de BDU in het jaar 2010. Daarbij bleek de verplichtingenbehoefte lager te zijn dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Bij Voorjaarsnota 2010/Begrotingsvoorbereiding 2011 zal worden bezien of verdere aanpassing van de verplichtingenramingen noodzakelijk is.

6. Naast een aantal relatief kleine overboekingen naar andere ministeries en andere onder VenW ressorterende diensten, wordt de lagere kasrealisatie op dit centrale begrotingsartikel voornamelijk veroorzaakt door:

- Vertraging van de nieuwe campagne Spoedaanpak;
- Lagere uitgaven voor onderzoek, corporate- en arbeidsmarktcommunicatie en materiele uitgaven;
- Lagere personele uitgaven in verband met vacatures en een versnelde invulling van een deel van de personele taakstelling;
- Verschuiving van de verwachte uitgaven van het inspraakpunt naar 2010;
- Het uitblijven van enkele (interne) doorbelastingen en
- minder kosten voor de gezamenlijke bedrijfsvoering dan oorspronkelijk verwacht.

Anderzijds zijn meer uitgaven verricht door een overloop van betalingen uit 2008 en doordat doorberekening aan derden van in 2009 gemaakte kosten niet tijdig in dat jaar zijn ontvangen.

De lagere uitgavenrealisatie op het budget ten behoeve van het regeringsvliegtuig is het gevolg van lagere dan verwachte kosten voor de modificatie van het vliegtuig, lagere onderhoudskosten en minder vliegbewegingen.

De ontvangsten uit de exploitatie van het vliegtuig zijn met ruim € 0,4 mln. toegenomen in verband met een afrekening van de vliegbewegingen over 2008.

De aanpassing van de ontvangstenraming betreft verder deels een correctie op in de Najaarsnota aangebrachte hogere ontvangsten afkomstig van de ministeries van VWS en SZW voor afgesloten dienstverleningsovereenkomsten op het gebied van ICT, E-Inspecties en inhuurbudget. De daarmee verband houdende kosten zijn door middel van een overboeking van begrotingsgelden naar de begroting van VenW overgeboekt in plaats van een boeking ten gunste van de ontvangsten.

Voor een ander deel zijn de geraamde inkomsten minder dan geraamd omdat een aantal doorberekening aan derden voor (ICT) dienstverlening niet tijdig in 2009 is ontvangen.

Als laatste kan worden genoemd een lagere bijdrage uit de begroting van het Fonds Economische Structuurversterking voor de projecten Leven met Water, Auto van de Toekomst en Transumo. Voor het project Biobrandstoffen is echter meer uit het FES opgevraagd.

De aanpassing van de raming voor de vastlegging van betalingsverplichtingen hangt samen met de lagere realisatie van de uitgaven en door negatieve bijstellingen van in voorgaande jaren aangegane verplichtingen.

Tabellen budgettaire gevolgen van beleid

De beleidsartikelen

Artikel 31 Integraal Waterbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

31 Integraal Waterbeleid	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	72 581	74 627	76 307	- 13 493	62 814
Uitgaven:	79 382	81 857	79 492	- 4 074	75 418
<i>31.01 Bestuurlijke Organisatie en instrumentatie</i>	<i>32 356</i>	<i>38 202</i>	<i>32 578</i>	<i>- 2 114</i>	<i>30 464</i>
31.01.01 Algemene strategie en beleidsvorming	13 401	19 538	17 743	528	18 271
31.01.02 HGIS Partners voor Water	14 687	14 396	12 000	- 1 276	10 724
31.01.03 Leven met Water	4 268	4 268	2 835	- 1 366	1 469
<i>31.02 Veiligheid</i>	<i>14 805</i>	<i>15 505</i>	<i>16 194</i>	<i>- 1 070</i>	<i>15 124</i>
31.02.01 Hoogwaterbescherming	9 426	9 740	10 209	- 685	9 524
31.02.02 Kust	1 973	1 816	1 955	- 385	1 570
31.02.03 Inspectie VenW	3 406	3 949	4 030	0	4 030
<i>31.03 Waterkwantiteit</i>	<i>3 613</i>	<i>2 418</i>	<i>2 610</i>	<i>- 221</i>	<i>2 389</i>
31.03.01 Waterbeleid 21e eeuw	3 613	2 418	2 610	- 221	2 389
<i>31.04 Waterkwaliteit</i>	<i>28 608</i>	<i>25 732</i>	<i>28 110</i>	<i>- 669</i>	<i>27 441</i>
31.04.01 Europese kaderrichtlijn water	21 627	18 510	19 797	- 929	18 868
31.04.02 OSPAR/Europese Mariene Strategie	3 313	3 554	3 936	260	4 196
31.04.03 Inspectie VenW	3 668	3 668	4 377	0	4 377
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					9 454
- Agentschapsbijdragen					26 310
- Restant					39 654
<i>31.09 Ontvangsten</i>	<i>570</i>	<i>570</i>	<i>570</i>	<i>504</i>	<i>1 074</i>

Artikel 32 Het bereiken van optimale veiligheid in of als gevolg van mobiliteit

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

32 Het bereiken van optimale veiligheid in of als gevolg van mobiliteit	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	51 411	52 636	53 157	3 182	56 339
Uitgaven:	54 411	55 956	54 412	1 359	55 771
<i>32.01 Aantal verk.slachtoffers op de weg verm.</i>	<i>48 850</i>	<i>49 592</i>	<i>47 660</i>	<i>1 109</i>	<i>48 769</i>
32.01.01 Alg.strategie en beleidsontwikkeling	1 811	1 811	1 707	- 86	1 621
32.01.02 Vereisten aan voertuig en technologie	4 609	4 609	4 698	- 205	4 493
32.01.03 Gedragsbeïnvloeding	26 379	24 562	22 257	1 400	23 657
32.01.04 Aanpassingen aan weginfrastructuur	0	0	0	0	0
32.01.05 Inspectie Verkeer en Waterstaat	16 051	18 610	18 998	0	18 998
<i>32.02 Aantal verk.slachtoffers op het spoor verm.</i>	<i>5 471</i>	<i>6 276</i>	<i>6 661</i>	<i>142</i>	<i>6 803</i>
32.02.01 Alg.strategie en beleidsontwikkeling	201	0	56	261	317
32.02.02 Kadernota Railveiligheid «Veiligheid op de rails»	218	419	428	- 179	249
32.02.03 Inspectie Verkeer en Waterstaat	5 052	5 857	6 177	60	6 237
<i>32.03 Sociale veiligheid OV verbeteren</i>	<i>90</i>	<i>88</i>	<i>91</i>	<i>108</i>	<i>199</i>
32.03.01 Alg.strategie en beleidsontwikkeling	27	27	27	80	107
32.03.02 Uity.beleidskader Sociale Veiligheid OV	63	61	64	28	92
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					2 992
- Agentschapsbijdragen					26 088
- Restant					26 691
<i>32.09 Ontvangsten</i>	<i>3 700</i>	<i>3 700</i>	<i>3 700</i>	<i>- 2 382</i>	<i>1 318</i>

In 2009 zijn in het kader van optimale veiligheid ten laste van artikel 32 de volgende subsidies verstrekt:

Connekt Organisatie I&C drive € 917 750;

CBR Bromfietsexamens € 833 000;

Connekt Dode hoekdetectie systeem € 646 836;

ANBO Onderzoek oudere verkeersdeelnemers € 122 200;

ANBO Gehandicaptenvoertuigen in gebruik € 110 560;

ANBO Blijft veilig mobiel € 682 396;

WHO Bijdrage Fund € 50 000;

Fietsersbond Campagne hinderlijk gedrag in het verkeer € 593 000;

Nationaal Instituut voor gezondheidsbevordering en ziektepreventie, Ga voor gezond € 250 000;

ANWB Bewegwijzering € 75 000.

Artikel 33 Veiligheid gericht op de beheersing van veiligheidsrisico's

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

33 Veiligheid gericht op de beheersing van veiligheidsrisico's	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	46 147	50 601	54 973	- 267	54 706
Uitgaven:	47 747	53 245	57 827	- 1 011	56 816
<i>33.01 Externe veiligheid</i>	7 847	9 910	10 284	- 1 172	9 112
33.01.01 Verb.veiligh.verv.gev.stoffen	3 572	4 461	5 520	139	5 659
33.01.02 Externe veiligheid luchthavens	393	1 159	386	- 42	344
33.01.03 Aankoop LIB veiligh.sloopzone's Schiphol	1 320	1 320	1 348	- 1 269	79
33.01.04 IVW-domein goederenvervoer	2 562	2 970	3 030	0	3 030
<i>33.02 Veiligh. Goederenverv.scheepvaart</i>	<i>16 682</i>	<i>18 234</i>	<i>18 153</i>	<i>- 252</i>	<i>17 901</i>
33.02.01 Verbeteren veiligheid zeevaart	2 163	1 453	1 426	- 150	1 276
33.02.02 Verbeteren veiligheid zeehavens	892	1 106	636	- 73	563
33.02.03 Verbeteren veiligheid binnenwateren	614	654	447	- 64	383
33.02.04 IMO (HGIS)	416	416	329	- 2	327
33.02.05 IVW-domein binnenvaart, koopvaardij en visserij	12 597	14 605	15 315	37	15 352
<i>33.03 Veiligheid luchtvaart</i>	<i>22 427</i>	<i>24 328</i>	<i>28 619</i>	<i>514</i>	<i>29 133</i>
33.03.01 Verbetering veiligheid luchtvaart	1 619	1 098	2 253	54	2 307
33.03.02 ICAO en EASA (HGIS)	1 365	1 365	1 210	0	1 210
33.03.03 Internationaal	4 250	1 250	429	23	452
33.03.04 IVW-domein luchthavens/luchtruim, luchtvaart-operationele- en luchtvaart- technische bedrijven	15 193	17 615	21 327	437	21 764
33.03.05 Luchtvaartveiligheid BES	0	3 000	3 400	0	3 400
33.03.06 Galileo Supervisory Authority	0	0	0	0	0
<i>33.04 Bescherming tegen moedwillige verstoring</i>	<i>791</i>	<i>773</i>	<i>771</i>	<i>- 101</i>	<i>670</i>
33.04.01 Beveiliging scheepvaart en zeehavens	449	431	415	- 87	328
33.04.02 Beveiliging luchtvaart	278	278	289	- 33	256
33.04.03 Beveiliging infrastructuur hoofdwegen	0	0	0	0	0
33.04.04 Beveiliging infrastructuur spoorwegen	64	64	67	19	86
33.04.05 Beveiliging Openbaar Vervoer	0	0	0	0	0
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					4 389
- Agentschapsbijdragen					45 660
- Restant					6 767
<i>33.09 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>122</i>	<i>0</i>	<i>122</i>

Artikel 34 Betrouwbare netwerken, voorspelbare reistijden en een goede bereikbaarheid

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

34 Betrouwbare netwerken, voorspelbare reistijden	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	83 437	75 335	116 365	97 143	213 508
Uitgaven:	87 784	88 970	108 353	- 2 119	106 234
<i>34.01 Netwerk weg</i>	6 287	7 718	15 997	688	16 685
34.01.01 Alg.strategie- en beleidsontwikkeling	3 039	4 294	10 652	1 056	11 708
34.01.02 Beheer en onderhoud	86	86	88	48	136
34.01.03 Anders betalen voor mobiliteit	0	0	0	0	0
34.01.04 Benutting en aanleg	602	602	2 626	- 223	2 403
34.01.05 Verkeersmanagement	0	0	0	0	0
34.01.06 Weginfrastructuur voor het goederen- vervoer	874	781	635	- 193	442
34.01.07 IVW	1 686	1 955	1 996	0	1 996
<i>34.02 Netwerk vaarwegen</i>	2 299	2 246	2 281	- 45	2 236
34.02.01 Verbeteren kwaliteit vaarwegen	2 299	2 246	2 281	- 45	2 236
<i>34.03 Netwerk spoor</i>	42 666	47 963	49 702	- 5 664	44 038
34.03.01 Alg.strategie- en beleidsontwikkeling	913	913	947	87	1 034
34.03.02 Beheer cf. Spoorwegwet	635	635	660	86	746
34.03.03 Beheer overig	558	558	580	80	660
34.03.04 Vervoer cf. Concessiewet	39 808	45 007	46 646	- 5 878	40 768
34.03.05 Vervoer overig	137	137	142	- 39	103
34.03.06 Verbeteren kwaliteit spoorverbindingen goed.verv.	0	0	0	0	0
34.03.07 IVW	615	713	727	0	727
<i>34.04 Netwerk decentraal/regionaal vervoer</i>	36 532	31 043	40 373	2 902	43 275
34.04.01 Alg.strategie- en beleidsontwikkeling	5 138	4 317	3 088	1 105	4 193
34.04.02 Samenwerking Rijk-Regio's	6 888	888	621	147	768
34.04.03 Stimulering dec.overh.en maatschap- organisaties	3 367	2 109	6 973	- 395	6 578
34.04.04 Stimulering martwerking OV	8 090	8 015	12 703	1 079	13 782
34.04.05 Stimulering toegankelijkheid OV	775	775	490	- 211	279
34.04.06 Stimulering martwerking Taxi	1 772	2 763	2 784	427	3 211
34.04.07 IVW	10 502	12 176	13 714	750	14 464
34.04.08 Regionale bereikbaarheid	0	0	0	0	0
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					15 187
- Agentschapsbijdragen					22 022
- Restant					69 025
<i>34.09 Ontvangsten</i>	<i>98</i>	<i>98</i>	<i>98</i>	<i>890</i>	<i>988</i>

In 2009 zijn de volgende subsidies verstrekt in het kader van artikel 34 Betrouwbare netwerken en acceptabele reistijd:
 NS Extra treindienst Lelystad-Schiphol € 9,696 mln.;
 TU Delft, afronding 1e trap project Superbus € 2 mln.;
 Stichting OPC Uitvoering activiteitenprogramma 2010 € 0,3 mln.;
 Rover, bekostiging beleidsmedewerkers 2010-2012 € 0,3 mln.

Artikel 35 Mainports en logistiek

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

35 Mainports en logistiek	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	63 518	66 829	82 370	- 4 816	77 554
Uitgaven:	69 578	83 189	88 436	- 1 909	86 527
<i>35.01 Mainport Schiphol en reg.Luchthavens</i>	<i>4 858</i>	<i>7 057</i>	<i>9 000</i>	<i>- 1 874</i>	<i>7 126</i>
35.01.01 Kostenconvenant Schiphol	50	50	51	- 46	5
35.01.02 Luchthavens en omgeving	3 061	3 179	6 282	- 1 377	4 905
35.01.03 Evaluatie Schipholbeleid	0	0	0	0	0
35.01.04 Implementatie Schipholwet en Luchthavenbesl.	0	0	0	0	0
35.01.05 Regelgeving Regionale en Kleine Luchthavens	1 240	3 240	2 066	- 451	1 615
35.01.06 IVW-Regiebureau Schiphol	507	588	601	0	601
<i>35.02 Mainport Rotterdam en overige zeehavens</i>	<i>2 527</i>	<i>3 036</i>	<i>2 328</i>	<i>- 387</i>	<i>1 941</i>
35.02.01 Verbetering marktwerking	1 225	1 696	1 050	- 205	845
35.02.02 Formuleren maatschappelijke ransvoorwaarden	701	633	560	- 134	426
35.02.03 Instandhouden en verbeteren infracapaciteit	601	707	718	- 48	670
<i>35.03 Logistieke efficiëntie luchtvaart</i>	<i>31 969</i>	<i>31 472</i>	<i>43 785</i>	<i>- 451</i>	<i>43 334</i>
35.03.01 Kennis luchtvaart en luchthavens	25 169	25 080	36 764	- 883	35 881
35.03.02 Luchtruim	2 572	2 642	2 343	- 369	1 974
35.03.03 Marktordening en markttoegang	2 079	1 258	2 052	801	2 853
35.03.04 IVW-domein luchthavens/luchtruim en luchtvaart-operationele bedrijven	2 149	2 492	2 626	0	2 626
<i>35.04 Logistieke efficiëntie goederenvervoer</i>	<i>30 224</i>	<i>41 624</i>	<i>33 323</i>	<i>803</i>	<i>34 126</i>
35.04.01 Vergroting strategische en internat.oriëntatie	5 485	5 998	5 470	- 678	4 792
35.04.02 Logistieke efficiëntie zee-en kustvaart	6 054	7 245	5 911	- 587	5 324
35.04.03 Logistieke efficiëntie binnenvaart	4 523	6 383	3 884	343	4 227
35.04.04 Logistieke efficiëntie wegvervoer	4 201	4 007	5 698	121	5 819
35.04.05 Logistieke efficiëntie spoorvervoer	9 793	17 793	12 158	1 604	13 762
35.04.06 IVW-domein goederenvervoer	168	198	202	0	202
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					14 578
- Agentschapsbijdragen					7 099
- Restant					64 850
<i>35.09 Ontvangsten</i>	<i>11 276</i>	<i>11 276</i>	<i>11 636</i>	<i>- 1 768</i>	<i>9 868</i>
35.09.01 Ontv.St.Buisleidingenstraat	2 042	2 042	2 042	834	2 876
35.09.02 Overige ontvangsten	9 234	9 234	9 594	- 2 602	6 992

Artikel 36 Bewaken, waarborgen en verbeteren van kwaliteit leefomgeving gegeven de toename van mobiliteit

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

36 Bewaken, waarborgen en verbeteren van kwaliteit	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	80 654	85 924	99 843	- 36 061	63 782
Uitgaven:	107 945	97 368	74 378	- 9 694	64 684
<i>36.01 Leefomgeving hoofdwegen</i>	<i>26 839</i>	<i>38 005</i>	<i>24 857</i>	<i>349</i>	<i>25 206</i>
36.01.01 Algemene strategie- en beleidsvorming	791	791	1 762	- 651	1 111
36.01.02 Investeringsimpuls voor innovatie	2 463	5 292	4 648	0	4 648
36.01.03 Maatregelen klimaatbeleid personenvervoer	14 351	22 679	12 463	845	13 308
36.01.04 Maatregelen lokale luchtkwaliteit	1 082	1 082	1 103	- 168	935
36.01.05 Bevorderen geluidsreducerende oploss.wegverv.	148	148	150	25	175
36.01.06 Duurzaam weggoederenvervoer	8 004	8 013	4 731	298	5 029
<i>36.02 Leefomgeving spoorwegen</i>	<i>9 152</i>	<i>9 152</i>	<i>9 155</i>	<i>2</i>	<i>9 157</i>
36.02.01 Algemene strategie- en beleidsvorming	0	0	0	0	0
36.02.02 Bev.geluidsreducerende oplossingen voor personen- en goederenvervoer per spoor	76	76	79	2	81
36.02.03 Bodemsanering NS percelen	9 076	9 076	9 076	0	9 076
<i>36.03 Luchtvaart</i>	<i>68 121</i>	<i>45 693</i>	<i>37 538</i>	<i>- 9 887</i>	<i>27 651</i>
36.03.01 Doorstorting heffingen GIS-1 aan Stichting GIS	11 641	12 655	12 972	- 2 264	10 708
36.03.02 Geluidsisolatie Schiphol fase 2 (GIS-2)	4 318	1 303	1 395	- 806	589
36.03.03 Geluidsisolatie Schiphol fase 3 (GIS-3)	31 000	19 000	9 662	- 2 016	7 646
36.03.04 Klachtenafhandeling Geluidsisolatie Schiphol	905	975	994	- 754	240
36.03.05 Woonschepen geluidszones Schiphol	202	20	24	- 24	0
36.03.06 Behandeling en uitbetaling schadeclaims Schiphol	17 291	8 001	8 371	- 3 306	5 065
36.03.07 Aankoop LIB geluidszones Schiphol	1 320	1 320	1 348	- 78	1 270
36.03.08 Geluidsisolatie regionale luchthavens	150	1 044	1 417	- 523	894
36.03.09 Behandeling en uitbetaling schadeclaims regionale luchthavens	0	0	300	- 112	188
36.03.10 Duurzame luchtvaart	786	786	453	- 4	449
36.03.11 Groenvoorziening Schiphol	0	0	0	0	0
36.03.12 IVW-domein luchtvaarttechn.bedr.en luchth./luchtruim	508	589	602	0	602
<i>36.04 Scheepvaart</i>	<i>3 833</i>	<i>4 518</i>	<i>2 828</i>	<i>- 158</i>	<i>2 670</i>
36.04.01 Duurzame zeevaart	791	838	635	- 165	470
36.04.02 Duurzame zeehavens	315	315	222	- 41	181
36.04.03 Duurzame binnenvaart	2 155	2 702	1 295	- 32	1 263
36.04.04 IVW-domein koopvaardij en visserij	572	663	676	80	756
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					2 024
- Agentschapsbijdragen					2 013
- Restant					60 647
<i>36.09 Ontvangsten</i>	<i>59 190</i>	<i>60 258</i>	<i>60 258</i>	<i>- 10 636</i>	<i>49 622</i>
36.09.01 Ontvangsten heffingen GIS-1	11 638	11 900	11 900	- 2 323	9 577
36.09.02 Ontvangsten SGIS klachtenafhandeling GIS-1	0	0	0	16	16
36.09.03 Ontvangsten heffingen GIS-2 & 3	35 929	36 727	36 727	- 6 996	29 731
36.09.04 Ontvangsten wensvoorzieningen GIS-2 & 3	0	0	0	97	97

36 Bewaken, waarborgen en verbeteren van kwaliteit	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
36.09.05 Ontvangsten heffingen overige Schiphol projecten	11 348	11 356	11 356	- 1 576	9 780
36.09.06 Ontvangsten heffingen regionale luchthavens	250	250	250	- 79	171
36.09.07 Overige ontvangsten	25	25	25	225	250

Artikel 37 Weer, klimaat, seismologie en ruimtevaart

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

37 Weer, klimaat, seismologie en ruimtevaart	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	47 903	46 057	45 268	- 45 268	0
Uitgaven:	44 445	41 847	44 532	119	44 651
<i>37.01 Weer, klimaat en seismologie</i>	<i>29 915</i>	<i>29 317</i>	<i>32 162</i>	<i>19</i>	<i>32 181</i>
37.01.01 Weer	15 811	15 793	17 243	0	17 243
37.01.02 Klimaat	11 835	11 353	12 612	0	12 612
37.01.03 Seismologie	1 533	1 435	1 571	0	1 571
37.01.04 Contributie WMO (HGIS)	736	736	736	19	755
<i>37.02 Aardobservatie</i>	<i>14 530</i>	<i>12 530</i>	<i>12 370</i>	<i>100</i>	<i>12 470</i>
37.02.01 Aardobservatie	14 530	12 530	12 370	100	12 470
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					0
- Agentschapsbijdragen					43 796
- Restant					855
<i>37.09 Ontvangsten</i>	<i>454</i>	<i>454</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

De niet beleidsartikelen

Artikel 39 Bijdragen Infrastructuurfonds en BDU

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

39 Bijdragen Infrastructuurfonds en BDU	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	8 487 097	8 487 109	8 716 029	- 138 874	8 577 155
Uitgaven:	8 073 770	8 119 644	8 297 553	14 190	8 311 743
<i>39.01 Bijdrage aan het IF</i>	<i>6 202 356</i>	<i>6 235 404</i>	<i>6 276 290</i>	<i>14 464</i>	<i>6 290 754</i>
<i>39.02 Bijdrage aan de BDU</i>	<i>1 871 414</i>	<i>1 884 240</i>	<i>2 021 263</i>	<i>- 274</i>	<i>2 020 989</i>
<i>39.09 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

Artikel 40 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

40 Nominaal en onvoorzien	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	1 116	257 973	- 990	990	0
Uitgaven:	1 116	257 973	- 990	990	0
<i>40.01 Programmauitgaven</i>	<i>1 116</i>	<i>257 973</i>	<i>- 990</i>	<i>990</i>	<i>0</i>
waarvan Verzameluitkering VenW	0	0	0	0	0

Artikel 41 Ondersteuning functioneren VenW

Budgettaire gevolgen van beleid: Slotwet 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

41 Ondersteuning functioneren VenW	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting	Mutaties 3e suppletore begroting	Stand 3e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3 en 4)
Verplichtingen	203 064	216 546	254 237	- 15 726	238 511
Uitgaven:	228 054	246 718	279 951	- 7 153	272 798
<i>41.01 Centrale diensten</i>	<i>143 647</i>	<i>140 090</i>	<i>147 592</i>	<i>- 3 962</i>	<i>143 630</i>
41.01.01 Interne en externe communicatie VenW	9 524	9 687	11 438	- 2 160	9 278
41.01.02 Bedrijfsvoering VenW	35 532	40 615	54 886	3 537	58 423
41.01.03 Ondersteuning ambtelijke en politieke leiding	9 022	8 246	7 982	- 1 058	6 924
41.01.04 Internationaal beleid VenW	0	0	0	39	39
41.01.05 Wetgeving en bestuurlijk-juridische advisering	9 662	9 405	9 422	- 833	8 589
41.01.06 Financial en operational auditing	6 672	6 524	7 069	788	7 857
41.01.07 Externe oriëntatie en inspraak	4 305	4 481	5 288	- 710	4 578
41.01.08 HGIS-gelden	2 365	2 365	2 365	- 117	2 248
41.01.09 Uitg.tbv alg.departement en bijdr.der- den	59 568	52 867	44 766	- 2 128	42 638
41.01.10 Kennis Instituut Mobiliteit	6 997	5 900	4 376	- 1 320	3 056
<i>41.02 Shared Service Organisatie</i>	<i>60 853</i>	<i>87 557</i>	<i>108 809</i>	<i>- 557</i>	<i>108 252</i>
41.02.01 ICT-dienstverlening	6 725	17 839	34 619	- 888	33 731
41.02.02 Facilitaire dienstverlening	34 944	40 391	44 398	- 227	44 171
41.02.03 Personele dienstverlening	9 778	14 306	15 145	1 403	16 548
41.02.04 Financiële dienstverlening	3 473	9 944	9 786	- 1 422	8 364
41.02.05 Advies, Innovatie en Ontwikkeling	5 933	5 077	4 861	577	5 438
<i>41.03 Algemene uitg. departementale onderd.</i>	<i>23 554</i>	<i>19 071</i>	<i>23 550</i>	<i>- 2 634</i>	<i>20 916</i>
41.03.01 Regeringsvliegtuig SSO	5 613	8 653	11 039	- 1 281	9 758
41.03.02 Personeel en materieel DGMO	6 046	2 831	3 127	761	3 888
41.03.03 Personeel en materieel DGLM	7 886	5 349	7 243	- 1 788	5 455
41.03.04 Personeel en materieel DGW	4 009	2 238	2 141	- 326	1 815
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					240 851
- Agentschapsbijdragen					8 122
- Restant					23 825
<i>41.09 Ontvangsten</i>	<i>15 085</i>	<i>41 010</i>	<i>39 290</i>	<i>- 4 173</i>	<i>35 117</i>